Ukrainian Drama TRANSLATIONS

ukrdrama.ui.org.ua

Author	ua	Людмила Тимошенко
	en	Liudmyla Tymoshenko
Play original name / translated	ua	МОЯ МАМА - ЧАЙНИК
	fi	ÄITINI ON ÄNKYRÄ
Translator	en	Elli Salo
Language of translation		Suomi
Copyright of original text belongs to	name	Liudmyla Tymoshenko
	e-mail	tymoshenko.ludmyla@gmail.com
Copyright of translation belongs to	name	Elli Salo
	e-mail	ellimsalo@gmail.com

Here you can read only a fragment of text. In order to get access to the full text or to receive permission for staging the text, please, contact the copyright owners of the text and translation.

ukrainian institute

WORLDWIDE UKRAINIAN PLAY READINGS

Birkbeck UNIVERSITY OF LONDON

ukrdramahub

The project is implemented with the support of the International Relief Fund of the Ministry of Foreign Affairs of Germany and the Goethe Institute within the project "Theatrical windows. Work in progress" implemented by the NGO "Teatr na Zhukah" (Kharkiv).

Auswärtiges Amt

GOETHE INSTITUT

Ludmila Timošenko

ÄITINI ON ÄNKYRÄ

suomennos: Elli Salo

Äitini on änkyrä. Hän on kieltäytynyt kategorisesti kaikista sivistyksen edistysaskeleista – elektroniikasta, luottokorteista, nettilipuista. Sen sijaan hän tykkää polttaa tupakkaa, lukea paperilehtiä, ratkoa ristikoita ja töllöttää telkkaria. Äiti ei ole millään suostunut hankkimaan älypuhelinta, vaikka me olemme yrittäneet ylipuhua häntä. Hän käytti kahdeksan vuotta samaa Alcatelin näppäinpuhelinta, ja kun se lopulta alkoi osoittaa hajoamisen merkkejä, äiti sanoi, että haluaa tilalle täysin samanlaisen. Hän ei halunnut sopeutua mihinkään uusiin ”tilanteisiin”. Kaksi kuukautta sitten me ostimme hänelle täysin samanlaisen käytetyn Alcatelin. Sen akku kestää helposti yli kolme päivää.

Äiti asuu Irpinissä. Hän voitti asuntonsa kansallisessa lotossa. Tämä on tosiaan yksi puoli äidistäni – hän on peluri, vähän kuin Phil Ivey. Äiti ei kuitenkaan pelaa pokeria kasinolla, vaan kerää onnennumeroita pullonkorkeista, arpalipareita tupakka-askeista ja maitopurkeista. Hän osallistuu kaikkiin mahdollisiin arvontoihin mitä ikinä löytää. Äidin koti on täynnä peittoja ja pyyhkeitä ja mukeja, kaikenlaista halpaa tavaraa, jota hän on lunastanut palkinnoksi. Äiti ei ole mitenkään erityisen onnekas, mutta jos pelaa koko ajan, niin kyllä siinä väliin voittaakin.

Asunnon kanssa kävi ihmeellinen tuuri. Kaikki alkoi siitä, kun veljeni Serhi muutti perheensä kanssa Kiovaan ja sitten mekin muutimme sinne. Äiti jäi yksin Lviviin ja ikävöi meitä hirveästi. Hän yritti asua välillä meillä ja välillä veljen luona, mutta ei siitä tullut oikein mitään, hän oli niin paatunut omiin tapoihinsa. Äiti palasi takaisin Lviviin ja jatkoi ristikoiden täyttämistä, omien telkkarisarjojensa seuraamista, tupakointia liesituulettimen alla, Dostojevskin ja Tolstoin loputonta pläräämistä. Sitten yhtenä päivänä äiti vain voitti asunnon Irpinistä.

Koko perhe auttoi äitiä remontin kanssa – me tapetoimme, ripustimme verhotangot ja lamput, asensimme pesukoneen ja boilerin, nostimme pelargoniat ja fiikukset ikkunalaudoille. Etsimme säilytyspaikat kaikille peitoille, pyyhkeille, mukeille ja muulle arpajaisroinalle. Asunnolta kesti neljäkymmentä minuuttia meidän luokse ja kaksikymmentä minuuttia Serhin luo. Äiti oli onnellinen: hän sai olla lähellä lapsia, mutta hänen ei tarvinnut luopua omista tavoistaan. Hän ilmoitteli iloisena, että sinne ja sinne on nyt avattu uusi puisto tai uusi kävelykatu, tulkaapa pian käymään. Itse hän kävi meillä joka viikko. Äiti iloitsi Irpinin vanhoista männyistä, jotka näkyivät hänen ikkunastaan. Hän sanoi, että tämä hetki, tässä ja nyt, oli onnellisinta aikaa koko hänen elämässään.

Kun sota alkoi, äiti kieltäytyi tulemasta meidän luokse. Hän suojeli omaa pientä elinpiiriään. Kulman takana oli lähikauppa, seuraavan takana kirkko ja siitä vähän eteenpäin pieni puisto ja kirjasto, josta äiti kävi lainaamassa joka viikko yhden kirjan. Kotonaan hän piti sanomalehtiä tietyssä paikassa, pillereitä tuossa ja ikonia tuossa.

− Kuka minusta välittää? Vanha nainen, jolla ei ole mitään varastettavaa. Ei minuun kukaan koske.

Sitten Hostomelia alettiin pommittaa, se on jo ihan lähellä Irpiniä.

– En minä lähde tästä nyt mihinkään. Hostomelissa on armeijan lentokenttä, mutta mitä täällä on, pelkkiä puistoja.

Sitten Irpiniä alettiin pommittaa.

– Lapset, antakaa nyt olla, ei kukaan koske tavallisiin rauhanomaisiin ihmisiin. Ne yrittävät vain päästä Kiovaan. Teidän pitää pian itse tulla tänne.

Sitten Irpinistä räjäytettiin silta ja tuhottiin sähkölaitos. Yhteyttä Kiovaan ei enää ollut.

– Äiti, latasitko puhelimen?
– Latasin.
– Älä soita, laita vain viesti aamulla ja illalla.

.
Sitten katkaistiin vesi.

– Äiti otitko vettä varalle?
– Otin.

Sitten tuli uutisia, että ihmisiä oli ammuttu koteihinsa ja valokuvissa näkyi räjäytettyjä asuinkortteleita.

– Äiti?

Ei vastausta koko päivänä. Irpinistä aloitettiin evakuoinnit. Asukkaita käskettiin kerääntymään Romanivkan kylään kyytejä varten. Tutkin karttaa ja eri reittejä. Äidin talolta kesti kävellä neljänkymmentä minuuttia Romanivkaan. Sieltä ihmiset ohjattiin sillan alta pitkospuita pitkin toisella puolella tietä ja sieltä busseihin.

– Äiti, sinun pitää mennä Romanivkaan. Käänny marketin kohdalta vasemmalle ja lähde siitä moottoritielle päin. Älä ota mitään mukaan, vain henkilöpaperit.

Ei vastausta koko päivänä.

– Lapsi kulta, kaikki hyvin täällä. Kaasu toimii, keitin perunoita ja kananmunia. Kaikki naapurit, jotka jäivät taloon, tulivat tänne yötä. Niillä on sähköliedet, vain minulla on kaasuliesi. Naapurit toivat savulohta ja konjakkia.

– Äiti, sinun pitää lähteä Romanivkaan välittömästi, muuten Serhi tulee hakemaan sinua ja Serhi varmasti tapetaan matkalla.

Ei vastausta koko päivänä.

Here you can read only a fragment of text. In order to get access to the full text or to receive permission for staging the text, please, contact the copyright owners of the text and translation.